

Isten igazgatása

Watchman Nee: Máté evangéliumának utolsó magyarázata (1950-52),

3. fejezet, 5. rész (Máté 7,1-12)

A hegyi beszéd most következő, 5. részének a következő címet adhatnánk: „Isten igazgatása” – azaz hogyan igazgatja Isten a gyermekeit. Hogyan vehetjük ezt az igeszakaszt egyetlen, összefüggő résznek? Rögtön egyértelművé válik, amikor egymás mellé tesszük a 2. és a 12. verset. A 2. vers második felében az Úr azt mondja: „amilyen mértékkel mértek, nektek is olyannal mérnek”. A mérték jelenti az egyensúlyt. A 12. versben pedig azt mondja: „Amit tehát szeretnétek, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is ugyanazt cselekedjétek velük”. Mindkét vers ugyanazt jelenti. A 2. vers elkezd, a 12. vers a befejezi ugyanazt a gondolatot. Ha pedig ez a két vers ugyanazt a témát tárgyalja, logikus feltételezni, hogy a közöttük lévő versek is mind ugyanerről a témáról szólnak – a Biblia tanulmányozásának ez az egyik alapelve. Minden egyéb magyarázat szükségszerűen helytelen. Ezért vélem úgy, hogy ez a tizenkét vers egyetlen tömböt alkot, mely egyazon témával foglalkozik. Nem szabad tehát ezeket egymástól független igékként kezelni.

7,1. „Ne ítéljetek, hogy ne ítéltessetek!” Az Úr itt semmiképpen nem a – bármilyen szintű – állami, világi kormányzásra utal; hiszen Pál a Róma 13-ban kifejezetten azt mondja, hogy Isten bírókat és uralkodókat rendel a földön, akiknek pedig nyilvánvalóan ítélniük kell. Ezért a Máté 7-ben itt szereplő igének semmi köze nem lehet a földi kormányzáshoz. Az 1Korinthus 5,12 továbbá azt mondja: „Mert mit tartozik rám a kívül valókat megítélni? Avagy ti nem a belül levőket ítéletek-e meg?” Ez pedig a helyi gyülekezeten belüli ítélethozatalt jelenti, mint például a kizárást.

A Máté 7-ben szereplő „ne ítéljetek” jelentése azonban az, hogy ne pletykáljunk, ne jussunk felületes következtetésre az emberek indítékait és szándékait illetően, mert egyszerűen nem tudhatjuk. Azt a gondolatot is magában foglalja, hogy ne keressünk hibát másokban, és ne kritizáljuk őket. Azt is jelenti még, hogy az ember ne kezelje tényként a saját véleményét; ne hagyja, hogy a személyes vonzalom, érdek, hajlandóság vagy a bosszúállás szelleme teret nyerjen a mások ügyeiről szóló bármilyen beszélgetésben.

Ítélni azt jelenti, hogy én és az én szavaim ugyanazon az oldalon állunk: azt jelenti, hogy a saját *szubjektív* érzéseim szerint beszélek, nem pedig *objektív* nézőpontból. Az az ember, aki ítélni akar, egyértelműen nem szabadult meg még az énjétől.

Érdekes módon, ennek a szakasznak egy későbbi részében azt látjuk, hogy az Úr kijelenti valakiről: „Képmutató!” (5.v.). Ez vajon nem példa arra, hogy az Úr maga is ítélni akar? Nem mond ellent önmagának? Nem, ugyanis az Úr itt az *objektív valóságnak megfelelően* beszél.

Legerősebben Jakab kel ki az ítélni ellen, mégis ő maga sokakat elítél. Azonban Urunkhoz hasonlóan ő is *objektíven, tényyszerűen* szól; nem a saját szeszélyei szerint beszél, hogy mi tetszik neki és mi nem. Ezért ez nem az, amit az Úr megtilt itt a Máté 7-ben. Urunk azt a fajta ítélni tiltja meg, amelyikben az ember saját érzései is helyet kapnak. Lehet, hogy az ilyen ítélet nem téves vagy hibás, mégis olyan fajta ítélni, mely ellen az Úr Jézus felszólal. Értsük meg világosan, hogy még az igazságnak megfelelő beszéd is lehet ítélni, ha az ember saját érzései is helyet kapnak benne; mert ha belül örömet érzünk, amikor szomorkodnunk kellene, vagy ha az ítéletünkben megrovás van, mikor helyreállításnak kellene lennie – akkor ez ítélni.

„Ne ítéljetek, hogy ne ítéltessetek.” Így igazgat Isten; ennek az eljárásmodnak megfelelően fegyelmezi és neveli a gyermekeit. A következő alapszabály szerint jár el: ahogyan mi megítélünk másokat, Ő is úgy fogja megengedni, hogy mások megítéljenek bennünket. Amikor kritizálnak bennünket, ne háborodjunk fel, hiszen mi is ugyanígy kritizáltunk másokat. Ezt jelenti Isten igazgatása. „Amit az ember vet, azt aratja is” (Gal 6,7). Isten így igazgatja az embereket.

Minél előrébb jár valaki, annál szigorúbban ítéli meg saját magát, és annál elnézőbb lesz másokkal szemben.

7,2. A 7,1 vers az ítékezés tényéről beszél; a 2. vers pedig a mikéntet hangsúlyozza: „Mert amilyen ítélettel ítélték, olyannal ítéltettek; és amilyen mértékkel mértek, nektek is olyannal mérnek.” Gyakorta megesik, hogy amit egy testvér tesz, azt mi szájunkra vesszük, és amit mi csinálunk, arról meg mások beszélnek.

Amikor másokat megrovással illetünk, csak attól félünk, hogy nem vagyunk elég határozottak. Ha azonban minket rónak meg csak egy kicsit is, azt nem tűrhetjük. Sok hívő ilyen. Isten gyermekeiként a szívünknek azonban tele kellene lennie szeretettel. Még a feddésünknek is szeretettel kellene tele lennie. Szeretet nélkül semmi sem helyes.

7,3. A 7,3 verstől kezdve több minden említésre kerül. „Miért nézed a szálkát atyádfia szemében, a magad szemében pedig miért nem veszed észre még a gerendát sem?” Azért látunk hibát másokban, mert bennünk is ott van a hiba. Ha képesek vagyunk meglátni a szálkát – mely aprócska dolog – a testvérünk szemében, miért nem látjuk meg a jókora gerendát a sajátunkban? Minél tisztátalanabb valaki, annál könnyebben meglátja a tisztátalanságot másokban. Minél szentebb valaki, annál kevésbé fog hibát találni másokban. Egy jó természetű ember egyáltalán semmilyen hibát nem talál. De minél inkább tudja valaki a saját hibáit, annál könnyebb számára, hogy másokban hibát találjon. A bűn miatt az emberi természetet különösen is foglalkoztatja a bűn. Miért van, hogy olyan könnyen gyakorol ránk mély benyomást Ábrahám hazugsága és Dávid házasságtörése, de sok időre és erőfeszítésre van szükségünk ahhoz, hogy a jó oldalait is meglássuk?

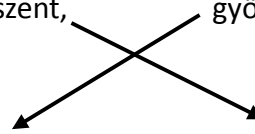
Azért van ez, mert bűnösökként a természetünk közel van a bűnhöz. Annak az embernek, aki a bűn felé hajlik a maga életében, azonnal eszébe jut a másik embernek a hiányossága, amint annak nevét megemlíti előtte. Aki azonban a szentség felé közelít a maga életében, a másinak a kedvességére emlékszik, amikor a nevét meghallja. Ezt mi magunk is kipróbálhatjuk. A saját szemünkben lévő gerenda különös módon azt teszi, hogy még a legapróbb szálkát is észrevegyük a testvérünk szemében. Amiből sok van bennünk, azt hajlamosak vagyunk másokban is felismerni és abból többet meglátni.

7,4-5. A 7,4. vers a meglátásról, az 5. vers a kivételről szól. Az egyik vers azt tudatja velünk, hogy a szemünkben lévő gerenda révén látjuk meg a szálkát a testvérünk szemében; a másik vers pedig azt, hogy a szemünkben lévő gerenda okozza, hogy nem tudjuk a testvérünk szemében levő szálkát kivenni – azaz nem vagyunk képesek segíteni neki. Kritizálni egy dolog, segíteni pedig egy másik. A kritizálás nem kerül semmibe, a segítségnek viszont ára van: „ti, akik szellemiek vagytok, igazítsátok helyre az ilyet” (Gal 6,1). Először szelleminek kell lennünk ahhoz, hogy másokat helyre tudjunk igazítani; a szellemivé válás pedig sokba kerül az ember énjének. Könnyű meglátni a hibát másokban, de ez önmagában semmit sem segít. Az a fajta ítékezés, melyre Jézus figyelmeztet, semmit sem állít helyre. Először nekünk magunknak kell helyreállnunk; ugyanis ha nem vettük ki azt a hatalmas gerendát a saját szemünkből, nem leszünk képesek az aprócska szálkát eltávolítani a testvérünk szeméből sem.

„Képmutató, vedd ki előbb saját szemedből a gerendát (...)”. Először nekünk kell Isten elé állnunk, hogy szigorúan megítéljen bennünket; csakis ezután leszünk képesek segíteni másoknak. Az Úrnak ez a parancsa, hogy „ne ítéljete”, arra az ítélkezésre vonatkozik, amikor valaki nem lett törvény szerint megítélve, mégis a saját véleményét hangoztatja. Ha azonban kikerül a gerenda a szemünkből, megvilágosodunk; és így képesek leszünk arra, hogy segítsünk testvéreinknek meglátni a világot. Immár ez nem ítélkezés többé.

7,6. „Ne adjátok oda a kutyáknak azt, ami szent, gyöngyeiteket se dobjátok oda a disznók elé, nehogy lábukkal széttapossák azokat, majd megfordulva széttépjenek titeket.” Íme egy példa a görög nyelvtan keresztbe ívelő szerkezetére, melyet így ábrázolhatunk:

Ne adjátok oda a kutyáknak azt, ami szent, gyöngyeiteket se dobjátok oda a disznók elé,
nehogy lábukkal széttapossák azokat, majd megfordulva széttépjenek titeket.

A kutyáknak és a disznóknak meghatározott szimbolikus jelentésük van az Igében. A 3Mózes 11 szerint mindkettő tisztátalan állat. A kutya teljesen tisztátalan, kívül és belül egyaránt. A disznó tisztátalan belül, de tiszta kívül, mert „hasított körmű ugyan, és egészen kettéhasadt körme van, de nem kérődzik” (3Móz 11,7). A kutyák ezért azokat szimbolizálják, akik elvesznek; a disznók pedig a képmutatókat vagy a névleges keresztényeket. (Némelyek szerint a kutyák a bűnösöket, a disznók az egyháztagokat jelképezik.) Ha ma a szent dolgokat a kutyák elé vetjük, azok nem képesek felismerni, hogy ezek szentek. Ezért, mivel nem elégíti meg őket, sőt, még ellenszenvesnek is találják, megfordulva széjjeltépnek minket. Ha pedig gyöngyeinket a disznók elé szórjuk, azok nem ismerik föl ezeknek a dolgoknak az értékes voltát, ezért lábukkal szét fogják taposni őket.

Amikor megítéljük az embereket, ne feledjük, hogy nem csak testvérekkel vagyunk körülvéve a világban, hanem kutyákkal (bűnösökkel) és disznókkal (névleges gyülekezeti tagokkal) is. A mi meglátásaink a saját szemünkben igen drágák és értékesek; a legszentebb dolgokhoz hasonlóak. A kutyák azonban megmarnak és széttépnek bennünket, a disznók pedig össze fogják tiporni ezeket a lábukkal. Hiábavaló lesz a beszédünk, mert nem képesek megérteni. A szent dolgok itt különösen is Jézus hegyi beszédben elhangzott tanításaira vonatkoznak. Ha a világot a hegyi beszéd magasabb mércéje szerint ítéljük meg, a világ megfordulva szét fog tépni bennünket. Ha pedig ezt a tanítást tesszük meg mércének az áltestvérek (névleges gyülekezeti tagok) számára, azok a lábuk alá fogják tiporni, mert nem kedves számukra. A világ számára ez alapot teremt a támadásra, a névleges gyülekezeti tagok pedig nem becsülik meg. Amilyen mértékkel mérünk az igazi testvérek számára, ugyanolyan mértékkel fognak ők is mérni nekünk. A világiak azonban vagy megfordulnak és megmarva széttépnek bennünket, vagy a mértéket összetiporják a lábukkal.

7,7-11. „Kérjete, és adatik nektek, keressetek, és találtok, zörgessetek, és megnyittatik nektek. Mert aki kér, mind kap, aki keres, talál, és a zörgetőnek megnyittatik” (7.v.). Az Úr a 8. vers ígét használja a 7. vers ígérének bizonyítására. Három jelentésfokozatot találunk ebben a két versben. „Kérjete” – ehhez nem tartozik cselekedet, ezért ez valamilyen vágy kifejezését jelenti. „Keressetek” – ez cselekvést is magában foglal, de még nem találta meg, amit keresett. „Zörgessetek” – ez azonban már megérkezett oda. Isten minden imádságot meghallgat; válasza pedig igen nagyvonalú. A 9. és 10. versben az Úr egy olyan példát hoz fel, mellyel *biztosít* bennünket e hatalmas ígét felől, még hozzá minden feltétel nélkül. Miért van, hogy ha kérünk, akkor adatik nekünk; ha keresünk, akkor találunk; és ha zörgetünk, akkor megnyittatik nekünk? Mert Isten ígéje a 11. versben ez: „mennyivel inkább ad jókat a ti mennyei Atyátok azoknak, akik

kérik tőle”! Úgy látszik, a világ gyermekei okosabbak, mint a világosság gyermekei, *ők* sosem kérnek követ vagy kígyót. Mi azonban, a világosság gyermekei, nem vagyunk ilyen okosak. Mi olykor kenyérnek hisszük a követ, és hálnak a kígyót. Atyánk mindig válaszol nekünk, de nem feltétlenül aszerint, amit kértünk. Amikor rosszul kérünk, Isten akkor is jóval válaszol. Az imádság megválaszolásakor Isten aszerint jár el, amit *Ő* tud, nem aszerint, amit mi. Az Atya jó dolgokat ad nekünk; *Ő* nem feltétlenül azokat a dolgokat adja nekünk, amiket kérünk.

7,12. Amikor ezt a részt összefüggő egységként tanulmányozzuk, feltűnik, hogy minden említett dolog párba van rendezve, például: a mi mértékünk a mások mértékével szemben; a mi gerendánk a testvér szálkájával szemben; a kutyáknak adott szent dolgok és a kutyaharapás a disznók elé gyöngyök szórásával és azok összetiprásával szemben; a földi atyák gyermekeiknek adott jó ajándéka a mennyei Atya nekünk adott jó ajándékaival szemben. A 12. versben találjuk a végkövetkeztetésképpen adott ígét: „Amit tehát szeretnétek, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is ugyanazt cselekedjétek velük”. Az emberekkel való bánásmódunkat az irányítsa, hogy mi hogyan szeretnénk, hogy azok bánjanak velünk, ne pedig az, hogy valójában hogyan bántak. Az emberekkel szembeni keresztény hozzáállás és cselekedet a legmagasabb alapelvet követi. Nem a tények befolyásolják. A keresztény ember minden ereje belülről származik, nem a körülményeiből. Azért van ez, mert a keresztény emberben Krisztus élete van. Ezért nekem, mint kereszténynek, ez által a belső erő által kell cselekednem.

Isten úgy fog velünk bánni, ahogyan mi bánunk másokkal. Ezért tehát (1) a testvérekkel legyünk nagyvonalúak; (2) a nem hívő pogányok és az áltestvérek elé pedig ne tárjunk szellemi dolgokat elővigyázatlanul. Isten Igéje itt Isten fegyelmező neveléséről is beszél. Különösen a 11. versben láthatjuk, hogy a mennyei Atya jó dolgokat ad a gyermekeinek, ahogyan a földi atyák is jó ajándékokat adnak a gyermekeiknek. Mivel az emberek így adnak, a mennyei Atya is így ad. A mennyei Atya tetteire így hatnak az emberek tettei.

A 12. vers levonja a következtetést: „Mindent tehát, amit akartok” – aszerint a tanítás szerint, mely közvetlenül az imént adatott – „hogy az emberek veletek tegyenek, tegyétek meg ti is nekik”. Ez a befejező ige. „Ha tehát ti gonosz (romlással teli) létekre tudtok jó adományokat adni gyermekeiteknek, mennyivel inkább ad jót égi Atyátok azoknak, akik kérik (kérnek) Tőle?” (Vida ford.). Ez pedig az imára adott válasszal kapcsolatban áll itt.

A 11. versben azt mondja: „Ha tehát ti”, nem pedig „ha tehát mi”. Ez olyan gyönyörű. Habár apróság, mégis megmutatja nekünk, hogy Urunk az Isten, aki különvállik a bűnösöktől.

A törvény és a próféták összefoglalása pedig az, hogy szeressük embertársainkat – hogy jót akarjunk nekik és ne rosszat. Az Úr kijelenti, hogy nem azért jött, hogy eltörölje a törvényt és a prófétákat, hanem hogy betöltse azokat. Ha a törvény és a próféták az emberek javát keresik, mennyivel inkább az Úr tanítása! *Ő* betölteni jön, nem eltörölni.

